

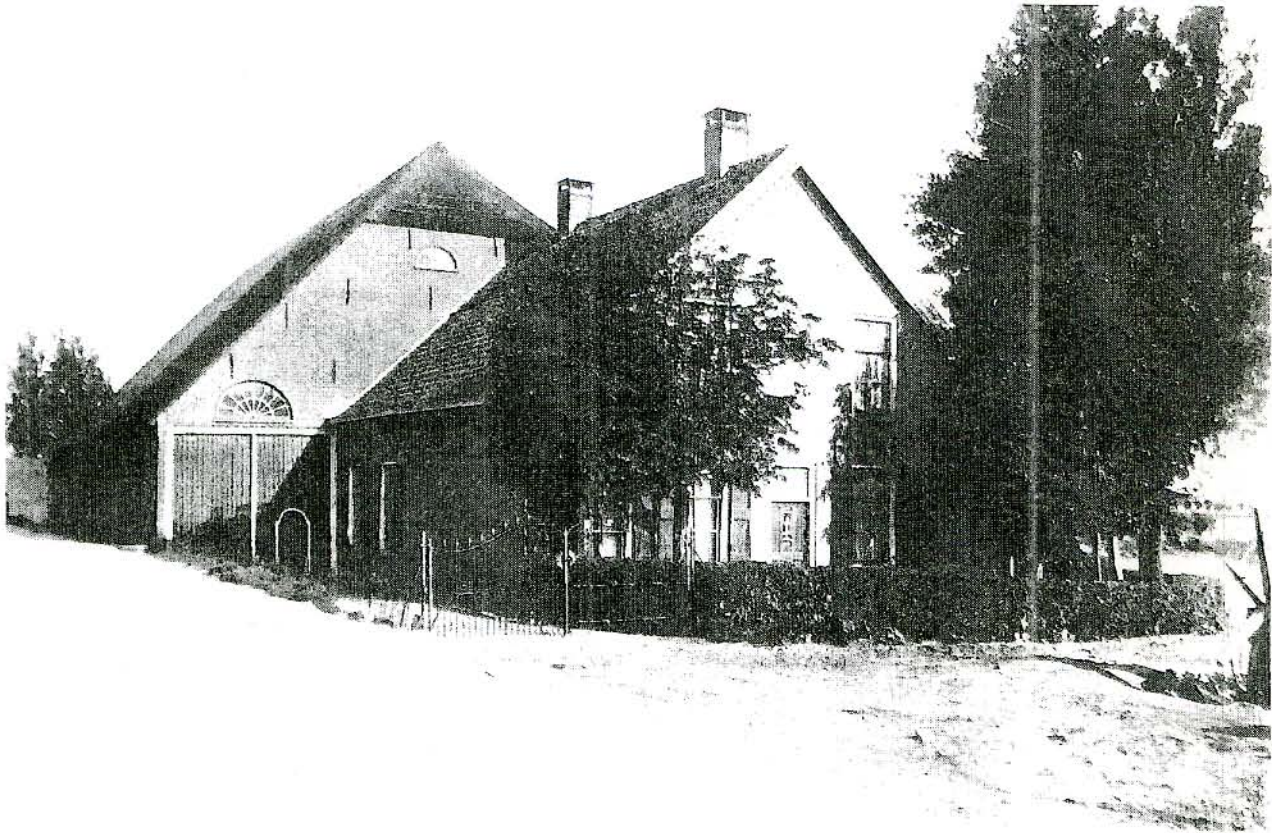
CONTACT

BLAD

77

december 98

**VOOR AL UW KOPIEER- EN BINDWERK
STICHTING ALLE - R - HANDE**

Dr. Kuiperstraat 4, 2991 GB Barendrecht
Tel. 0180 - 61 15 54

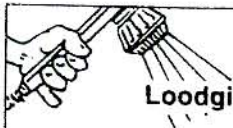

- Vervaardigen van ramen, deuren en kozijnen.
- Verzorgen van enkel- en dubbelglas.
- Inbraak preventie.
- Isolatie.

A. GROENEVELD
ONDERHOUDS - TIMMERBEDRIJF

Werkplaats:
Achterzeedijk 57
2992 SB Barendrecht
Tel. 0180 619685

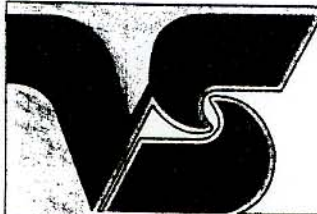
Voordijk 359
2993 BB Barendrecht
Tel./Fax 0180 611183

**Loodgieter en Installatiebedrijf
Ton Blinde**

Leveren en plaatsen van badkamers en keukens
• sanitair • douche- en badschermen
• reparatie • onderhoud • watervoorzieningen

Devel 10 - 2991 RB Barendrecht - Tel. 01806-15096

**VIJFVINKEL
SCHOENEN
SPORTSHOP
SCHOENREPARATIE**

MIDDENBAAN 98 2991 CT BARENDRECHT TEL. 0180-613221

Second Hand project
Kinder/Dameskleding
't Trefpunt (1e etage)
Dr. Kuiperstraat 4
Barendrecht
Tel.: 0180 - 61 15 54
Open ma t/m vr. 09.00 - 13.00 uur

Stichting Alle-r-hande

LOONBEDRIJF

W.M. GROENENBOOM

Gespecialiseerd in
onderhoud van sloten e.d.

Voordijk 267 - 2992 AL

BARENDRECHT 0180 612617

**De warmste bakker
van Barendrecht**

MOOYAART

Doormanplein 4 0180-612619

Het Contactblad wordt mede gesteund door:

GEBR. KRAAIJEVELD BV Koedood 4a 2993 AL Barendrecht

VELO BEHEER BV Postbus 27 2990 AA Barendrecht

Al meer dan
100 jaar
bij de Watertoren

Contactblad

kwartaaluitgave van de Historische Vereniging Barendrecht

twintigste jaargang

verschijnt in maart, juni, september en december

Redactie

W. van Helden
tel. 0180-611970

B. Schooljan
tel. 0180-619658

Redactieadres

Korianderhof 3
2991 HD Barendrecht

De kopij voor het maart-, juni-, september- en decembernummer dient uiterlijk op respectievelijk 15 februari, 15 mei, 15 augustus en 15 november op het redactieadres te worden ingeleverd.

Inhoud

nummer 77

Redactioneel	1
<i>P. Groenenboom</i> “Met Gods hulp gedaan wat mijn hand te doen vond.” – <i>Boerderij ‘De Maashoeve’ aan de Achterzeedijk</i>	2
<i>P. Groenenboom</i> Het geslacht Leenheer – <i>Een antwoord</i>	8
Nogmaals “Het lied van den Noldijk”	9
<i>D. Mooyart</i> Speculaas	10
“Nieuwjaars Heil- en Zegenwensch voor het jaar 1899 – <i>door den Nachtwaker</i> ”	12
Verenigingsnieuws – <i>Verlagen en mededelingen</i>	15
Inhoudsopgave van de twintigste jaargang	17

Overname van artikelen is alleen toegestaan met bronvermelding na overleg met de redactie.

ISSN 0169 – 5460

Op de omslag: ‘De Maashoeve’ in oude glorie. Zie p. 2. Foto: Collectie Groenenboom, Barendrecht.
Op de achterzijde: ‘Gestolde vorm’, winter ’78/’79 bij de sloot langs de Gebroken Meeldijk (land van J. Huygen). Foto van J. Polak, Barendrecht. Collectie Historische Vereniging Barendrecht, nr 42.

redactioneel

De lezer zal het zonder twijfel onmiddellijk gemerkt hebben: bij het afdrukken en inbinden van nummer 76 van het Contactblad ging het een en ander behoorlijk fout. Naar wij menen is dit nog niet eerder voorgevallen. De redactie biedt u haar verontschuldigingen hiervoor aan. Wat haar betreft zal het bij deze ene keer blijven.

Dezer dagen wordt er gebroed op de vraag hoe de ruimte tussen de Dorpskerk en ons verenigingsgebouw opnieuw moet worden ingericht. Deze herinrichting is nodig nu de nieuwbouw tussen kerk en voormalige pastorie voltooid is. Op 27 oktober jl. hebben de werkgroepen aan de hand van een kaart waarop de (nog niet definitieve) plannen stonden ingetekend over de toekomstige situatie van gedachten gewisseld.

Zwaartepunt in de discussie vormde feitelijk het probleem dat de kerkelijke gemeente als eigenaresse van het grootste deel van het terrein in kwestie haar stempel kan drukken op de inrichting van de ruimte. Immers, de Historische Vereniging is slechts huurster van 'd' Ouwe School' en een strook grond ervoor.

Toch lijkt het me toe dat we niet helemaal lijdelijk hoeven toe te zien hoe de kerk het terrein naar haar goeddunken inricht. Het eigendomsrecht is het meest volstreckte recht, dat is juist. Maar de eigenaar heeft met deze wetenschap nog niet een vrijbrief in handen met zijn goed te doen wat hij wil. Hij dient, zoals in ons geval bijvoorbeeld, rekening te houden met zijn burens. Ook als die burens 'slechts' huurders zijn? Ja, ik meen ook dan. De huurder heeft er belang bij het volle genot van het gehuurde te kunnen hebben. Daartoe behoort in ons geval ook de omgeving van ons gebouw, die een zekere zeg maar 'historische standing' moet bezitten om de doelstellingen van de Historische Vereniging tot hun recht te laten komen. En het is tevens de eigenaresse van ons onderkomen, de burgerlijke gemeente, die er als verhuurster alle belang bij heeft ons, mede in het licht van deze voorwaarden, het genot van het gehuurde te blijven verschaffen.

De redactie is momenteel bezig met een drukker - prijsopgave, technische aanpak en dergelijke - om te komen tot een nieuw Contactblad. Wij hopen over niet al te lange tijd de zaken wat duidelijker op een rijtje te kunnen zetten.

De redactie wenst alle lezers en adverteerders
prettige feestdagen en een in alle opzichten voorspoedig 1999

“Met Gods hulp gedaan wat mijn hand te doen vond”

Boerderij ‘De Maashoeve’ aan de Achterzeedijk

P. Groenenboom

Onvermoeibaar is schrijver bezig met het ontrafelen van de geschiedenis van Barendrecht, en dan met name van de her en der in het dorp en zijn omgeving verspreid staande boerderijen, zowel van bestaande als van reeds lang uit het landschap verdwenen boerenplaatsen. In deze aflevering gaat het over ‘De Maashoeve’, ver weg in Barendrechts buitengebied, aan de Achterzeedijk. Ook in dit geval heeft de oorspronkelijke boerderij het veld moeten ruimen voor iets nieuws.

Nee, zij staat er niet meer, de boerderij aan de Achterzeedijk 45. In 1981 is de boerderij, die hier heeft gestaan, afgebroken en op diezelfde staat nu de mooie, ruime bungalow van de gebroeders Van Capelle.

De naam van de boerderij *De Maashoeve* werd zelden genoemd. Men sprak bijna altijd over ‘De Capelles op het veer’. Vanaf 1906 woont namelijk op deze plaats te Barendrecht de familie Van Capelle.

Daarvoor woonden er twee generaties van de familie Van der Linden en dáárvoor is ze door enkele generaties Uyterlinde bewoond geweest. Van de naam Uyterlinde wordt gezegd dat dit geslacht oorspronkelijk uit de Linde onder Zwijndrecht kwam en het zo zijn naam heeft gekregen. Vandaar ging men eerst naar de Sint Anthoniepolder in de Hoeksche Waard. Nadat in 1650 de Zuidpolder was drooggevalen kwam men naar Barendrecht. De familie bouwde daar een boerderij, hoog en droog aan de nieuwe dijk van de nieuwe polder.

Men denkt dat de boerderij *De Maashoeve* en de boerderij beneden aan de dijk, hoeve *Dijk-zicht*, in dezelfde tijd zijn gebouwd. Bij de sloop in 1981 heeft men gekeken of er nog iets was te vinden omtrent de stichtingsdatum, maar er is toen niets aangetroffen.

Uit het brandweercohier van 1732 weten we dat ene Meeuwis Uyterlinde toen de eigenaar was. Dat moet de Meeuwis zijn die op 17 mei 1716 te Barendrecht trouwde met Jannetje de Jager. Hij werd bij die huwelijksluiting jongeman van Sint Anthoniepolder genoemd, wonend te West-Barendrecht. Ook Cornelis de Jager wordt in dat zelfde brandweercohier als eigenaar in de Zuidpolder genoemd.

Na Meeuwis komt diens zoon Arij die met Stijntje Willems Fortuin was gehuwd. Arij leefde van 10 januari 1723 tot 10 juli 1780. Hij trouwde voor de tweede keer op 10 mei 1778 met Wijve Alberts Pons van Charlois.

Op 24 juni 1785 had Wijve Pons een testament laten maken bij notaris Bax in Dor-

drecht. In dat testament benoemt zij de enige kinderen Meeuwis en Willem Uyterlinde tot enige erfgenamen. Op 30 mei 1816 kwam zij te overlijden en moest dit testament uitgevoerd worden. Na de dood van hun 'aanbehuwde' moeder gingen de twee broers in januari 1817 naar de notaris om de nagelaten goederen te verdelen.

Meeuwis had in 1810 de ouderlijke woning al verlaten en was door zijn huwelijk met Lijntje van der Staaij eigenaar geworden van boerderij *Dijkzicht*, schuin tegenover beneden aan de dijk. Willem werd de opvolger op de boerderij boven aan de dijk, *De Maashoeve*. In de notariële akte wordt ze omschreven als:

een bouwmanwoning bestaande in een huis, schuur, woon-, wagen- en hoenderkeet, boomgaard en erve, getekend met nummer 81b. Staande en gelegen aan de Buitendijk aan het veer onder Barendrecht. Ten westen de haven van Barendrecht, ten zuiden de Vliet en ten noorden de Buitendijk.

De waarde van de boerderij werd getaxeerd op f 2800.

De twee huizen die er naast staan, genummerd 82b en 83b, met schuur, boomgaard, wagenkeet en erve behoorden ook tot de bezittingen. Deze twee woningen worden in verschillende akten steeds weer genoemd en hebben lange tijd bij de boerderij gehoord. Verder was er nog "41 mergen en 200 roeden" bouw- en weiland bij. Om de ligging van dit land aan te duiden worden de duiker, de Middeldijk en de Voordijk regelmatig genoemd. Ook lag er nog land bij de Charloisse Lagedijk en bij de Hordijk onder IJsselmonde.

Willem Uyterlinde was op 18 oktober 1810 gehuwd met Trijntje van der Poel. Uit dit huwelijk waren drie kinderen geboren:

1. Stijntje, gehuwd met Bastiaan Blijdorp. De vader van Bastiaan, Leendert Blijdorp, was boer in het Binnenland van Carnisse, de boerderij waar nu Spelde woont, aan de Voordijk op nummer 440.

2. Arij, gehuwd met Maria van der Linden uit Nieuw-Beijerland.

3. Johannes, gehuwd met Lidewij Zwart; landbouwer te Zegwaard.

Willem Uyterlinde overleed op 2 november 1846 op tachtigjarige leeftijd.

In 1849 werden de goederen verdeeld. Zoon Arij werd de nieuwe eigenaar en dat bleef hij tot 1881. Hij was de laatste Uyterlinde op dit bedrijf, want Arij verkocht zijn bezittingen op 29 september 1881 aan Jasper van der Linden.

Jasper, geboren op 28 oktober 1816 te Barendrecht, trouwde op 20 maart 1850 met Ingetje Niemantsverdriet. Ingetje was op 20 maart 1821 te Charlois geboren als dochter van Hendrik Niemantsverdriet en Geertrui Visser. Uit dit huwelijk werden drie kinderen geboren:

1. Geertrui, gehuwd met Jan Niemantsverdriet;

2. Hendrik, gehuwd met Adriaantje van der Linden;

3. Arij, gehuwd met Lena Leeuwenburg.

Bij de taxatie van de goederen na het overlijden van Ingetje op 27 april 1891 bleek Jasper niet alleen eigenaar te zijn van *De Maashoeve*, maar ook nog van een boerderij aan de Voordijk, de boerderij waar nu Bevelander woont, op nummer 316. Voor $\frac{3}{20}$ deel had hij deze boerderij geërfd, en voor het resterende deel gekocht van zijn schoonmoeder.

Jasper heeft zelf altijd aan de Voordijk op nummer 316 gewoond. Zijn zoon Hendrik is boer geworden op *De Maashoeve* en zoon Arij bleef op de boerderij aan de Voordijk. Zie Contactblad nummer 63 van juni 1995.

Hendrik heeft het huis vóór de boerderij in 1888 af laten breken en een nieuwe woning laten bouwen. In 1906 verkocht hij de boerderij aan Adriaan Iman van Capelle.

Adriaan kwam uit de plaats Nieuwerkerk in Zeeland. Hij was in Zeeland op 29 november 1881 geboren en trouwde op 13 september 1906 met Elisabeth de Bruin, die op Overflakkee was geboren. De vader van Elisabeth, landbouwer in Ooltgensplaat, wist dat de boerderij te koop stond en zo werd voor het pasgetrouwde stel dit bedrijf gekocht. Twee jaar na zijn huwelijk kreeg Adriaan tuberculose. Daaraan is hij, evenals zijn twee kinderen die toen al geboren waren, gestorven.

Hoewel Elisabeth zelf een boerendochter was kwam haar zwager Aart van Capelle uit Zeeland over om in eerste instantie zijn schoonzuster bij te staan. Aart was nog vrijgezel en was bedrijfsleider op de boerderij van zijn zwager. Het was de bedoeling dat hij zeer binnenkort dat bedrijf zou overnemen. Hij

was daarom liever in Nieuwerkerk gebleven. Maar ja, in Barendrecht moest het bedrijf ook gerund worden en daar was geld ingestoken. Zo werd hij toch maar eigenaar van de boerderij in Barendrecht.

In 1910 nam Aart het bedrijf aan de Achterzeedijk over. Daarmee liet hij zijn zwager in Zeeland, die hij met raad en daad terzijde stond, in de steek. Deze verkocht daarop zijn boerderij aan een ander en ging rentenieren.

Elisabeth ging terug naar Ooltgensplaat en trok weer bij haar ouders in. Al gauw werd zij huishoudster in Fijnaart. In 1914 ging zij naar Ridderkerk en trouwde daar met Landbouwer Jan Ooms. Zou Elisabeth toen al het verschil opgemerkt hebben tussen het toen nog moeilijk bereikbare Zeeland en de betere verbindingen van het eiland IJsselmonde?

Aart, op 26 juni 1880 te Nieuwerkerk in Zeeland geboren, huwde op 21 november 1912 te Barendrecht Neeltje Ingetje Niemantsverdriet. Hij overleed op 1 februari 1948.

In de taxatieakte van de goederen na zijn overlijden door notaris Bastiaan Jungerius te Rotterdam worden de volgende kinderen genoemd:

1. Willem Jan;
2. Jan Cent, tuinder;
3. Adriaan Iman;
4. Cent Jan;
5. Frans Adriaan;
6. Jasper Pleun.

Alleen Jan Cent, die beneden aan de dijk op land van *De Maashoeve* tuinder is geworden, en Jasper Pleun, die in 1953 naar Canada is geëmigreerd, hebben de ouderlijke woning verlaten. De andere broers bleven ongehuwd op de boerderij wonen. In 1956 kwam de boerderij op naam van Cent Jan en Frans Adriaan en zij vormden toen samen de vennootschap onder firma 'Gebrs. Capelle Landbouwbedrijf'.

In 1977 kwam er een einde aan de activiteiten van het boerenbedrijf aan de Achterzeedijk. Cent en Frans besloten te gaan rentenieren. De boerderij werd afgebroken en er kwam een mooie bungalow voor in de plaats.

Het is altijd een bedrijf geweest van ± 35 ha eigen en huurland. In de jaren zestig en zeventig werden er zo'n twintig koeien gemolken. Vijf à zes paarden waren nodig om het bedrijf te runnen. In 1948 werd al de eerste

tractor, een Ford Dearborn, aangeschaft en in 1950 volgde reeds de tweede tractor. Ook een eigen combine kwam er in de schuur te staan. Toen deze na jaren haar beste tijd had gehad is zij door de gebroeders Van Capelle aan de Historische Vereniging Barendrecht geschonken. Maar helaas, er was toen geen ruimte om haar een goede plaats te geven en is zij op de schroothoop terechtgekomen.

In de oorlog maakten de bewoners in september 1944 het bombardement op de brug van dichtbij mee. De Duitsers bewaakten de brug. Behalve bij de brug zelf stond er ook een wachtpost vlak bij de boerderij. De bezetter hield ook vanaf dat punt alle bewegingen nauwgezet in de gaten.

De brug stond bijna altijd omhoog, omdat de Duitsers niet wilden dat de Rotterdammers voedsel uit de Hoeksche Waard haalden. Door uithongering wilden zij de stad klein houden. Ook voorkwamen zij daarmee dat de geallieerde legers zomaar, zonder slag of stoot, over de brug konden marcheren.

Eén bom kwam bij dat bombardement gelukkig precies in de machinekamer van de brug terecht, waardoor de brug zo min mogelijk werd beschadigd en toch werd uitgeschakeld. Tevens was er voor de Duitsers nu minder reden de brug in haar geheel op te blazen. Er viel bij dat bombardement ook een bom in de haven, vlak achter de boerderij. Dat deed het hele gebouw op zijn grondvesten schudden.

Tegen het einde van de oorlog was er nog een spannend moment.

Het was op een avond. Er was geen elektrisch licht meer, het was pikkedonker. Iedere avond vlogen er honderden bommenwerpers vanuit Engeland over Nederland naar Duitsland om daar de steden te bombarderen. Een paar uur later kwamen ze dan weer terug.

Het was tegen bedtijd, toen er plotseling een geweldige ontploffing was. Twee bommen vielen er op het Veloterrein, mogelijk van een vliegtuig dat in moeilijkheden was geraakt. De klap was zo groot dat de voordeur er door werd ontzet. Gelukkig was er geen persoonlijk leed, ook niet bij de andere woningen die er vlak bij stonden.

Aan de Achterzeedijk was men van alle verbindingen verstoken. Sinds 1888 reed dan wel het trammetje, maar dat stopte pas aan de

Middeldijk. Daar was een overdekte tramhalte en daar moesten de bewoners van de dijk heen om naar Rotterdam of Zeeland te gaan. Het gebeurde ook wel dat de machinist op de dijk stopte als hij iemand zag lopen, die kennelijk met de tram mee wilde. Zo heeft moeder Van Capelle daar verschillende keren van geprofiteerd. Ze stak haar hand op en dan werd dat wel begrepen.

De familie Van Capelle heeft altijd een goed contact gehouden met de rest van de familie die toch hoofdzakelijk in Zeeland is blijven wonen. Opa Willem van Capelle kwam zo nu en dan uit Zeeland aan de Achterzeedijk kijken. Voor die tijd was dat een hele reis.

Hij kwam dan met de tram. Omdat het geen alledaags gebeuren was dat opa kwam wilde zijn zoon hem heel graag met de koets van de Middeldijk afhalen. Op de brug zelf mocht de tram maar heel langzaam rijden en op een keer – hij was toen al tachtig jaar – stapte hij op de brug uit de rijdende tram. Van daar was het niet meer zo ver om naar de boerderij te lopen.

Als de jongens, zes zonen, naar de familie in Zeeland gingen pakten zij ook wel de fiets. Ze moesten eerst naar Numansdorp fietsen. Dan stapten ze op de boot die naar het plaatsje Zijpe voer. Van daar verder op de fiets naar Nieuwerkerk. Bij elkaar waren ze dan toch wel zo'n drie uur kwijt.

Over opa Van Capelle gesproken. Hij was niet de minste onder zijn vakbroeders. Bij het bezoek in 1862 van koning Willem III aan Zeeland was hij een van de zes vertegenwoordigers uit de boerenstand.

De naam Van Capelle is al oud. In 1475 wordt de naam al genoemd. Van een naamswijziging, wat bij meerdere geslachten voorkomt, is ook hier sprake. Vanaf het begin van de achttiende eeuw laat een van de Van Capelles het woordje *van* weg en sinds die tijd is er ook een geslacht Capelle.

Een kapel in het wapen van de familie duidt op de plaats van herkomst van Capelle op Duiveland. Twee generaties Van Capelle woonden daar van 1824 tot 1908 op de boerderij *Schoonverbond*, een boerderij met tachtig hectare land. Van 1908 tot 1953 woonden zij op de boerderij *Luctor et Emergo* te Nieuwerkerk op Duiveland.

Een boerderij aan de rand van Barendrecht, dicht bij de Barendrechtse brug. De bewoners hebben daar, ver van het centrum, zo het een en ander meegemaakt. Zij hebben het water horen kabbelen tegen de havenkant. Maar dat zelfde water is daar aan de boorden van de Oude Maas ook hoog opgezweept door de wind die er altijd waait. Ook bij de watersnood in 1953 heeft de boerderij, die lager gelegen was dan de weg, ruim een meter onder water gestaan. De Buitendijk was bij die ramp doorgebroken en de Zuidpolder is toen volgestroomd met het halfzoute water. Het land dat bij de boerderij hoorde lag ook in de Zuidpolder en men heeft nog lang de narigheid van het brakke water ondervonden.

Stormen zijn daar letterlijk en figuurlijk over de boerderij heen gegaan. Geboren worden en sterven, lief en leed, voor- en tegenspoed, een en ander is aan de bewoners niet voorbijgegaan. "Ondanks de moeilijkheden in het begin," zo zeiden de broers, hebben we goed geboerd. We hebben alles aanvaard uit de handen van God."

In het mooie Van Capelle-stamboomboek zegt een familielid: "Ik heb met Gods hulp gedaan wat mijn handen vonden om te doen."

Fijn dat met de medewerking van Cent en Frans van Capelle deze plek aan de rand van Barendrecht in dit Contactblad naar voren kon worden gebracht. Ze hebben er ook een beetje recht op, want van den beginne af zijn zij lid van onze vereniging. Zo wordt hun jarenlange lidmaatschap een klein beetje beloond.

CAPELLE

HET WAPEN VAN DE FAMILIE CAPELLE

Beschrijving:

doorsneden: A in zilver een rode kapel met blauw dak en torenspits waarop een zwart kruis;
B geveerd van zilver en rood van zes stukken.

Helmteken:

een vlucht van rood en zilver.

Dekleden:

rood, gevoerd van zilver.

Met dit wapen werd gezegeld door:

1. Jan Claes Heyndricksz. van Capelle als schepen van Botland in 1624 en 1632.
2. Heyndrick Claesz. van Capelle, kleinzoon van 1. als schepen van Botland in 1673 en 1692.
3. Heyndrick Claesz. Capelle, achterkleinzoon van 1. als schepen van Botland in 1722 en 1735.

De zegels zijn gevonden in het archief der vierbannen van Duiveland, lopende van 1387 tot 1811. Dit bevindt zich in het Rijksarchief in Zeeland te Middelburg.

De kapel in het wapen duidt op de plaats van herkomst van de familie: Capelle op Duiveland. De geren van zilver en rood zijn ontleend aan het wapen van het eiland Duiveland.

Meeuwis Pieterszn uit de Linde (onder Zwijndrecht)
 Huw ± 1644 te St. Anthoniepolder x Mary Jansdr

Arij Meeuwiszn x Aaltien Jansdr Goedertierenheit (Heukelom)
 geb: ± 1659 Huw: 4-04-1683

Meeuwis Arijszn x Jannetje Cornelisdr de Jager
 ged: 2-11-1687 Huw: 17-05-1716 B,dr geb: 28-08-1695 B,dr
 (o): Impost: pro deo (o):
 Meeuwis werd bij zijn huwelijk jonge man van St Anthoniepolder
 genoemd, thans wonende in West Barendrecht.

Arij Uyterlinde Huw: 15-04-1764 B,dr Stijntje Willems Fortuijn
 ged: 10-01-1723 B,dr Impost 2 x f 6,- ged: 2-05-1734
 (o): 10-06-1800 B,dr (o):
 Impost f 30,- 2e huw: 10-05-1778 B,dr Wijve Aalberts Pons van Charlois
 Impost f 15,- Een zuster van haar trouwde met
 Pieter Groenenboom uit Rhoon.

De Maashoeve Boerderij Dijkzicht
 Willem Uyterlinde x Trijntje v/d Poel Meeuwis Uyterlinde x Lijntje v/d Staaij
 ged: 12-10-1766 18-10-1810 ged: 1-12-1788 H,dam ged: 16-06-1765 B,dr 16-12-1804 ged: 28-2-1779 Rs
 (o): 2-11-1846 (o):12-03-1877 B,dr (o): 09-01-1847 B,dr Imp f 30,- (o): 02-10-1829
 Drie kinderen:
 Stijntje x Bastiaan Blijdorp, zn van Leendert x Trijntje Soeteman
 Arie x Maria vd Linden van Nieuw-Beijerland
 Johannes geb: 3-3-1813 x Lidewij Zwart

Arie Uyterlinde x Maria v/d Linden
 geb: 23-04-1814 B,dr huw: geb:
 (o): (o):

Jasper v/d Linden x Ingetje Niemantsverdriet dr van Hendrik x Geertrui Visser
 geb: 28-10-1816 B,dr huw: 20-03-1850 geb: 20-03-1821 Charlois
 (o): 10-01-1901 " Barendrecht (o): 27-04-1891 B,dr

Hendrik v/d Linden x Adriaantje v/d Linden
 geb: 01-11-1856 B,dr huw: 23-03-1882 geb: 08-02-1854
 (o): Barendrecht (o):

Adriaan Iman van Capelle x Elisabeth L. de Bruin
 geb: 29-11-1881 Nieuwerkerk huw: 13-09-1906 geb: 23-01-1883 Zld
 (o): 04-04-1910 B,dr Ooltgensplaat (o): 08-12-1963 Ridderkerk

Een broer van Adriaan:

Aart van Capelle x Neeltje Ingetje Niemantsverdriet
 geb: 26-06-1880 N-kerk Zld huw: 21-11-1912 geb: 02-09-1887 B,dr
 (o): 01-02-1948 B,dr Barendrecht (o): 05-07-1959 Dordrecht

Kinderen van Aart en Neeltje:

- 1) Willem-Jan geb: 28-05-1913 B,dr (o): 11-09-1980 R,dam
- 2) Jan-Cent " 24-11-1915 " " 06-12-1994 B,dr
- 3) Adriaan-Iman " 08-01-1917 " " 30-12-1987 R,dam
- 4) Cent-Jan " 09-02-1918 " "
- 5) Frans-Adriaan " 02-04-1923 " "
- 6) Jasper-Pleun " 20-04-1925 " "

Jasper is gehuwd met Jeanette van Dalen. Zij hebben twee kinderen die in Ontario geboren zijn.

Het geslacht Leenheer

Een antwoord

P. Groenenboom

In het vorige Contactblad schreef ir J.A. van der Giessen, lid van onze vereniging, een commentaar op een van de artikelen van de hand van P. Groenenboom. Thans volgt diens reactie.

Hartelijk dank, mijnheer Van der Giessen, voor uw waardering voor de artikelen van mij in de Contactbladen van de Historische Vereniging Barendrecht. Ook van andere lezers mag ik zo nu en dan een goede reactie of opmerking ontvangen. Dat doet mij goed.

Commentaar op een artikel, en zeker als het alweer wat langer is geleden dat dit artikel is geschreven, dwingt je het weer eens door te lezen. Zo grijp ik zelf ook nog wel eens terug op wat ik heb gepubliceerd. Dan blijkt dat er al heel wat is geschreven. Naarmate er meer gegevens naast elkaar gelegd kunnen worden, des te beter inzicht je krijgt in hoe een en ander gegaan zou kunnen zijn. Maar ondanks dat blijven er altijd vragen.

Zo ook vragen rondom de naam en herkomst van het geslacht Leenheer. Naarmate men meer akten kan inzien worden het inzicht en het overzicht groter. Dat is zeker het geval als de heer Slijkerman meezoekt. Deze genealoog heeft dat inzicht in en overzicht van bijkans al-

le boerengeslachten van Zuid-Holland. Zo bent u waarschijnlijk tot een ander inzicht gekomen. En misschien zijn er wel twee geslachten Leenheer, elk afzonderlijk van elkaar. Er zijn meer voorbeelden van dezelfde namen die niet aan elkaar zijn te koppelen. Dat komt bij mijn eigen naam Groenenboom voor. Van mijn moeders naam Groeneveld zijn meer dan vierentwintig stammen die genealogisch gezien niet aan elkaar zijn verwant. Zo ook bij de naam Barendregt.

Wat ik over de naam Leenheer schreef heb ik niet uit mijn duim gezogen, hoewel – ik moet dat eerlijk toegeven – ik soms wat romantiseer. Nee, deze gegevens zijn overgenomen uit een studie over deze naam van de familie Leenheer zelf.

Over de plaats van herkomst heb ik mij in het zinnetje van zeven woorden daarover voorzichtig uitgedrukt. Ook u gebruikt de woorden “zeer waarschijnlijk. Misschien hebben de onderzoekers naar de oorsprong van de naam Leenheer beiden een beetje gelijk. Overigens heb ik aangegeven dat de eerste Leenheer op

de boerderij *Voorzorg* in Heer Oudelands Ambacht is geboren. Dat zit dus goed.

Verder ben ik blij met uw commentaar en met andere opmerkingen die ik krijg. Het is zeker

mijn bedoeking de waarheid boven tafel te krijgen en de resultaten van ons onderzoek zo getrouw mogelijk te bewaren voor ons nageslacht.

NOGMAALS “HET LIED VAN DEN NOLDIJK”

In Contactblad nr 75 van juni is *Het lied van den Noldijk* opgenomen, een gedicht, waarbij ook muziek behoorde, geschreven ter gelegenheid van de verharding van de Noldijk, zestig jaar geleden. De dichter was anoniem en ook de muziek was onbekend.

Onafhankelijk van elkaar hebben we enkele reacties ontvangen, die in deze leemte voorzien.

De heren A.G. van de Garde en B. Gouman meldden dat *Het lied van den Noldijk* is geschreven door Adrianus Kooiman – Gou-

man is overigens minder stellig: hij acht Kooimans dichterschap in dezen waarschijnlijk – die leefde van 1915 tot 1989 en destijds woonachtig aan de Ziedewijdsedijk 110. Hij was orgel- en pianoleraar.

De tekst werd gezongen op de melodie van *Sarie Marijs* (u weet wel, van “O, breng mij t’rug naar die oû Transvaal, ...”). Volgens mevrouw Adry v.d. Pas-Blinde was de muziek in het bezit van Cor de Jong die organist is van de Nederlandse Hervormde gemeente te Heerjansdam.

Speculaas

D. Mooyaart

De afgelopen maand kon een aantal groepen kinderen in de basisschoolleeftijd kennismaken met een oude traditie: het versieren van speculaaspoppen in de tijd rond Sint Nicolaas. Onder leiding van bakker in ruste D. Mooyaart gingen ze in de kelder van het verenigingsgebouw aan de slag. Hieronder zijn bevindingen. En we zouden geen historische vereniging zijn wanneer geen aandacht werd geschonken aan de geschiedenis van deze bijzondere koeksoort.

Ik wil u hierbij wat vertellen over de historie van een heel eenvoudig koekje, namelijk de speculaas. Reeds vierhonderd jaar na Chr. werd er al speculaas gebakken en sindsdien is het niet meer weg te denken, al is het nu niets bijzonders meer, zoals vroeger. Het was een arbeidsintensief product. Ik kan mij als kind nog goed herinneren dat mijn grootvader uren speculaas stond te snijden op een plank van twaalf stuks speculaasjes, daarna op de bakplaat zetten en ze dan afbakken, met als resultaat enkele kilo's speculaas. Maar wat was tijd en arbeidsloon? Het was hard en lang voor weinig. Wat gebeurde er evenwel toen de mensen nog geen luxe kenden en zo heel hard moesten werken voor hun brood en eerste levensbehoeften. Er was weinig geld voor snoep en zoetigheid, niet zoals nu. Het was toen een uitzondering. Alleen met Sint Nicolaas en Kerst werd er iets extra gedaan. Dan werden kinderen en ook volwassen mensen niet alleen verwend, maar er werden ook grappen uitgehaald. De bakker maakte hier goed gebruik van en vervaardigde uit het speculaasdeeg, dat hij het hele jaar maakte en gebruikte om kleine spe-

culaasjes van te bakken, met Sint Nicolaas ook grote figuren. Zoals van dingen die men toen mooi, nieuw of interessant vond: een paard, een rijtuig, bijbelse figuren, de eerste auto's, vliegtuigen, luchtballonnen, enzovoort, enzovoort. Maar aan jonge mensen werd een zogenaamde vrijer of vrijster gegeven.

Ik kan mij nog goed herinneren dat als je vroeger zo'n speculaaspop besteld kreeg je altijd de vraag stelde: moet het een man of een vrouw zijn? Op de speculaasplank was aan de ene kant een man uitgesneden, vaak met een hond tussen de benen en een wandelstok in de hand, aan de andere kant een vrouw, vaak met een duif op de schouder. Het waren symbolen die de mensen aanspraken. Afbeeldingen als Jacoba van Beieren, Frank van Borselen en Napoleon kwamen dan ook veelvuldig voor. De planken werden vaak door bakkers als hobby zelf uitgesneden. Vaak met veel fantasie en kennelijk ook met plezier, want als men een speculaasfiguur maakte die actueel was dan verkocht dat beter.

Door het vele gebruik sleten de planken en werd de prent te ondiep en dan werd de speculaas te dun, brak dan te snel en verbrandde eerder. Zodoende zijn er veel oude planken in

het vuurgat van de oven verdwenen en opgestookt. Maar er zijn er gelukkig ook nog wat bewaard gebleven, om nu aan de muur te hangen.

Natuurlijk zijn er ook veel planken nageemaakt, zelfs vaak machinaal, maar daar is nooit speculaasdeeg in geweest. Dat zijn de zogenaamde sierplanken.

Zo hebben we meegemaakt dat er veel gevraagd werd naar de planken die ook nu nog in de winkel hangen, of die te koop waren. Het was toen een rage. We hebben wat van die plankjes gekocht en via de toonbank verkocht. Enkele weken daarna kwam er iemand de winkel binnen om eens te vragen hoe je nu toch als bakker kans zag met zo'n plank speculaas te bakken. Zij had namelijk de plank gevuld met deeg afgesneden en zo in haar fornuisoven gezet. Resultaat: het speculaas verbrand en de plank verkoold.

Maar na al deze historie is het toch nog actueel en heb ik met medewerking van en hulp uit de vereniging een oud gebruik in ere mogen herstellen, namelijk het speculaas versieren met en door kinderen.

Na een oproep in *De Schakel* meldden zich ruim tachtig kinderen aan, die we in vier groepen van twintig in de kelder onder *d' Ouweschool* een plezierig uur konden geven. Na uitleg over de grondstoffen en het materiaal dat gebruikt wordt en een demonstratie van het maken van speculaaspoppen en het bekijken van vele planken mochten ze daar ieder twee speculaaspoppen garneren met wat marsepein, suikerpilletjes, amandelen en met een klein spuitje met suikerglazuur het geheel garneren.

Wat zijn kinderen dan creatief en fantasierijk. En het eigen product is altijd het mooiste. Slechts één kind kon de verleiding niet weerstaan en begon er van te eten. De anderen namen het heel voorzichtig, na nog wat limonade te hebben gedronken, mee naar huis.

Het was voor de Historische Vereniging Barendrecht weer een leuke en goede promotie die mooi samenging met de brandweertentoonstelling. Aangezien ouders van de aanwezige kinderen tevens van haar openstelling gebruik konden maken, viel deze tentoonstelling nog extra belangstelling ten deel.

*Om elkaar een voorspoedig nieuwjaar te wensen sturen wij op de drempel van het nieuwe jaar familie, vrienden en bekenden wenskaarten in alle soorten en maten. In de vorige eeuw was de gewoonte wijdverbreid – iets dat sindsdien volkomen in onbruik is geraakt – dat vertegenwoordigers van bepaalde beroepsgroepen een nieuwjaarswens drukten en die in hun woonplaats huis aan huis verspreidden of in een lokaal blad lieten verschijnen. De inhoud behelsde het wel en wee in stad en land van het voorbije jaar. Een soort kroniek derhalve. In Barendrecht was dit gebruik ook in zwang. Gedurende een reeks van jaren verzorgde de nachtwaker in de gemeente een nieuwjaarswens – zoiets werd altijd op rijm gezet –, bestemd voor de gehele bevolking. Zo ook precies honderd jaar geleden, voor het jaar 1899.
(Met medewerking van A.G. van de Garde.)*

Nieuwjaars Heil- en Zegenwensch

VOOR HET JAAR 1899,

OPGEDRAGEN AAN ALLE

Burgerlijke en Kerkelijke Overheden

EN VOORTS AAN DE

gansche Burgerij der Gemeente Barendrecht,

DOOR DEN

NACHTWAKER

Weereen jaartje afgelegen,
Burgers, wis, de tijd gaat vlug;
Elke klokslag zegt ons duid'lijk
Weer een uur: 't komt nooit terug.
Zonder stilstand, onverbroken,
Gaat de slinger van den tijd,
Boven al, wat is en zijn zal,
Staat het woord "Vergank'lijkheid."
Kenniss, schoonheid, kracht en schatten,
't Heeft al een vergank'lijk lot;
Maar wie eeuwig blijft en zijn zal,
Wie het al regeert, is God!
Hemelbollen doet hij went'len,
't Kleinste wormpje houdt zijn stand,

Het Verleden en het Heden,
En de Toekomst houdt Zijn hand.
Wat dan wiss'le moog of valle,
Zalig wie op Hem vertrouwt,
Wie op Hem het oog blijft richten,
Heeft wis op geen zand gebouwd.

Zoo kom ik weer tot U, geachte dorpsgenooten,
Wijl weer een jaar zoo ras is heengevloten;
Een jaar als and're, met zijn zoet en zuur,
Doch ook met menig blij, genoeg'lijk uur.
Wie toch, denkt niet terug aan die September-
dagen,

Heel Neêrland vierde feest, met innig welbeha-
gen,
Zelfs 't minst gehuchtje, vierde ned'rig Kro-
ningsdag.
Ook hier woei dagenlang, van ieders huis de
vlag!
Lang leve de Vorstin, uit Nassau's bloed ge-
sproten,
Het kind dier helden, die hun edel bloed ver-
goten;
Gelukkig blijft ons land, steeds aan Oranje
trouw,
Men ziet een Republiek, is vaak een zwak ge-
bouw,
Partijstrijd, wangunst of persoonlijk belang,
Ze tieren daar om strijd en maken 't velen
bang;
Hier recht en wet verkracht, daar dollarheer-
schappij,
Zoo dringt men Vrijheid, en Gelijkheid en de
Broederschap op zij.
Dat onze Koningin, in vrede, ons land regeere,
En van ons al die valsche vrijheid were.

Ook de oogst gaf in dit jaar geen stof tot kla-
gen,
Een prachtig najaarsweer was landmans welbe-
hagen;
Het werk in Suikerpeeën, gaf velen handen
brood,
Helaas het Vlas ontbreekt, die ramp is groot,
Vandaar dat velen zijn genoodzaakt om te
zwerven
En werk te zoeken op fabriek of werven.

Ook is 't vervlogen jaar, de Stoomtram klaar
gekomen,
Men kan nu zeer goedkoop, naar Rotterdam
toe stoomen,
En 't volk uit Hoekschewaard, 't is of 't ge-
dreven wordt,
't Reist al naar Rotterdam, geen mensch denkt
meer om Dordt.
Fluks is een Wachtlokaal en Koffiehuis ver-
rezen,
Gewis een sterk contrast met 't reizen van voor
dezen;
De tram is 't beeld des tijds, wij gaan met
spoed,
Doch sneller gaan we ook den eindpaal te
gemoet.

Een nieuw Gemeentehuis mocht ook in 't
dorp verrijzen,
't Gebouw is om zijn kunst en fraaien stijl te
prijzen;

Aan 't Amsterdamsch stadhuis was Vondel's
lied gewijd,
Van Campen's bouwkunst leeft nog voort in
onzen tijd;
Toch zal de tand des tijds eens dit gebouw ook
sloopen,
Gelijk ons torenuurwerk, dat zoo slecht wil
loopen,
En 't geen geen wonder is, want 't erfstuk on-
zer vad'ren,
Heeft zeker te veel spinnewebben in haar
rad'ren.

Behalve dans en zang, kwam ook een bond in
't leven,
Die ons na tijd en wijle, een stuk muziek zal
geven;
Wij wenschen Directeur en Leden wat ook
kom,
Blijft voortgaan met uw studie, op piston en
trom.
Ook hulde aan die jongelui, die samen
In 't winteravonduur, zich voor den dienst be-
kwamen,
Zij leeren nu reeds dat de plicht gaat bovenal,
Om in d' ure des gevaars, te staan als mannen
pal.

Die ure des gevaars, zij moge verre blijven,
Laat Spanjaard met Amerikanen kijven,
Wij blijven met den nabuur liefst in rust,
En hebben taak genoeg op Atjeh's verre kust.
Wanneer toch zal die gouden morgen lichten,
Dat d' oorlog en zijn ramp, voor goed zal
zwichten
Voor vrede en harmonie; wanneer de morgen
dagen,
Dat 't scherpe zwaard tot sikkelen wordt ge-
slagen,
Geen strijd meer zijn zal tusschen twee na-
buur'ge volken,
Geen roem gezocht wordt tusschen kruitdamp-
wolken;
Nog verre is die tijd, waarop het menschedom
wacht,
Schoon 't licht breekt aan de kimmen, 't is
nog nacht;
Doch laat ik eindigen met deez' bespiegeling-
gen,
En U van harte een Nieuwjaarswensch zingen.

In het jaar, pas aangevangen,
Wensch ik U, burgers, allen heil,
Onzen KONINGIN en MOEDER,
Heb ik eerst mijn wenschen veil;

Geef God dat Zij lang regeere,
Met een teed're zachte hand;
Wat ook wiss'le of keere,
Neêrlands volk blijft Haar verpand.
Voorts U, achtb're BURGEMEESTER,
Die hier hare plaats bekleedt,
Met uw WETHOUDERS en RAADSLIEN,
't Nieuwe jaar breng U geen leed.
Die een wichtig ambt bekleeden
in ons dorp, het ga U goed,
't Zij in RIJKS- of DORPSBETREKKING,
Om het even, wat ge doet;
PREDIKANTEN in ons midden,
Met uw beider KERKERAAD,
Dat uw woord, dat wijst naar Boven,
Niet in 't aardsch gewoel vergaat.
ONDERWIJZERS, die den kind'ren,
De eerste levenslessen schenkt,
Dat geen zorg U moge hind'ren,
En geen ramp uw huis ook krenkt.
ARMBESTUREN, POLDERRADEN,
'k Wensch U allen 't beste deel.
Voorts - doch 'k ga mijn wenschen sluiten,
Elk te noemen, 't is te veel,
En - wie zou zulks willen lezen,
Dat gerijm op ambt of post,
Want op d' eersten dag van 't Nieuwe jaar
Houdt men niet van naren kost;

Arm en rijk, 'k wil ieder geven,
Mijnen besten Nieuwjaarsgroet.
BOUWMAN, WINKELIER of WERKMAN,
Dorpsgenooten, 't ga U goed.
Werklieden, bet're tijden
Moogt ge krijgen, want 't gezin
Heeft met armoë vaak te strijden,
'k Wensch U heil, bij 's jaars begin.

Dat geen hooge watervloeden
Stroomen in ons polderland,
En wij nimmer 's nachts verschrikken
Van een woesten storm of brand.
Doch geen louter zegeningen
Zijn ons deel op 't wereldrond,
Ook het jaar, zoo pas vervlogen,
Sloeg zoo menig diepe wond.
Als de koning der verschrikking,
Dierb're panden ons ontruikt,
Dan schijnt ons het lot op aarde,
Als werd uit onze bloemengarde,
Eene bloem te vroeg geplukt.
'k Wensch dat aller Lotsbestierder,
Het bedroefde hart verkwikt,
En Zijn liefde, wijsheid, trouwe,
Hun weer vreugde geeft t' aanschouwe,
En 't al naar Zijn wijsheid schikt.

U Ed. Dw. Dienaar,
F. RODENBURG,

verenigingsnieuws verslagen en mededelingen

Van het **BESTUUR**

Het bestuur wenst alle leden
fijne feestdagen en een gezond en voorspoedig 1999

Werkgroep **VOORWERPEN**

Taakstelling: *Onder andere landbouwmachines, huishoudelijke voorwerpen, instrumenten uit een dierenartspraktijk en gereedschap uit vroeger tijd worden onderhouden en beheerd door de leden van deze werkgroep.*

Contactpersoon: W. Groenenboom, tel. 0180-612617.

Lijst van ontvangen goederen

Van *Fotoclub Barendrecht*:

- notulen tot 1979
- wisselbeker

Van *mw Van Wingerden te Smitshoek*:

- vleesmolen
- elektrische rekenmachine
- elektrische straalkachel
- diverse elektrische spulletjes

Van *P. Groenenboom*:

- varensringen

Van *Van der Jagt*:

- vooroorlogs potkachelkje
- koffiepote
- waterketel

Van *mw Van Dalen*:

- zwarte blouse en jasje

Van *mw F. den Otter*:

- 2 cacaobusjes (met knoopjes en druk-knoopjes)
- 4 patroontasjes
- fruitstamper
- kurkentrekker
- zeef
- doosje met kaartjes stopwol
- roerzeef voor groenten

- zuurkoolvork
- sigarenkistje met afbeelding van de Barendrechtse veiling
- 4 kinderleesboekjes
- 14 boeken van het Koninklijk Huis
- foto's van het Koninklijk Huis
- kalender 1992 van het Koninklijk Huis
- diverse kranten en tijdschriften betreffende het Koninklijk Huis
- geboortekrant Koningin Beatrix 31 januari 1938

Van *J. Jiskoot*:

- 4 jaargangen 'Gereformeerd Jongelingsblad' 1949-1952
- 3 jaargangen van het tijdschrift 'De Spiegel' 1939-1941
- 3 jaargangen van het blad 'Schouwvenster' 1937-1939
- jaargang 'Kroniek van de Week' 1948
- 7 jaargangen 'Geïllustreerd Weekblad' 1923, 1928, 1931, 1932, 1934-1936
- jaargang 'Woord en Beeld' 1918
- jaargang 'Vriend des Huizes' 1947
- 4 jaargangen 'Op de Uitkijk' 1935, 1936, 1938, 1947 en 1948
- 2 jaargangen 'Timotheus' 1939 en 1940

Van mw J.A. v.d. Ree:

- 'Herinneringen aan Het Vrije Volk', uitgave 1991

Van T. van de Garde:

- 'De keuvels van het Overmase', uitgave 1985
- 'De Nederlandsche Stads- en Dorpsbeschrijver'

Van B. Goumans:

- het boek 'Niet enkel duisternis'

Van J.L. Meuldijk:

- schrapmachine voor aardappelen en worteltjes

Van L. Louwerse:

- bakelieten asbak

Van mw Vissers-Mooyaart te Geldermalsen:

- tegeltje 'De Visscherschool 1924-1964'
- omlegkalender met standaard

Van R. v.d. Made:

- hangklok met gewichten

Van G. Vogel:

- bakelieten 'Megger', electrometer voor doorlichten en installatie

- winkelweegschaal

Van G.J. Wassenaar:

- dwars plugijzer 18 mm

Van mw De Groot:

- fotolijstje
- houtsnijwerk

Van mw Klootwijk:

- tegel '5 mei 1945-5 mei 1985'
- tegel van 25-jarig huwelijk Koningin Juliana en Prins Bernhard
- vleesvork

Van mw Leenheer:

- 30 pakken zeepoeder
- 8 pakjes tabak à 40 cent
- pak Kroon-lucifers 1947
- pak Zwaluw-lucifers (24 cent per doos)
- stuk Sunlight-zeep

Van mw Buitenhuis:

- 3 sluitlakens
- 4 oude tijdschriften, en kranten, deels over het Oranjehuis

Van de Jeugdbrandweer te Ouddorp:

- 7 foto's
- o.o.a. klimsporen

Alle gevers weer hartelijk bedankt.

Inhoudsopgave van de twintigste jaargang

Nummer 74 – maart 1998

P. Groenenboom	
<i>Boerderij 'Westerhoeve' – Voordijk 388</i>	1
Corrie Ratsma	
<i>Tegelvondsten uit de 'Westerhoeve'</i>	10
J. van Helden	
<i>Over de naam van 'Barendrecht' – Een andere kijk op naamgeving</i>	14
Berend Schooljan	
<i>"Maar verwondert u, dat ik het nogh soo ver gesleept heb."</i>	
– Uit het leven van Pieter van der Pols, landbouwer te Katendrecht (III)	17
Verenigingsnieuws – Verslagen en mededelingen	27

Nummer 75 – juni 1998

Redactioneel	1
Anoniem	
<i>'Het lied van den Noldijk'</i>	2
P. Groenenboom	
<i>De sluier opgelicht – 'Het Huis Carnisse' aan de Voordijk 361</i>	3
W.A. den Otter	
<i>'Neêrlandt, let op uw saeck' – Herinneringen aan de oorlogsjaren 1940–1945</i>	12
Marijke de Bruijn	
<i>Het leven van chirurgijn Evert van der Ligt en zijn familie</i>	16
Berend Schooljan	
<i>"Maar verwondert u, dat ik het nogh soo ver gesleept heb."</i>	
– Uit het leven van Pieter van der Pols, landbouwer te Katendrecht (IV en slot)	23
Verenigingsnieuws – Verslagen en mededelingen	29

Nummer 76 – september 1998

Ir J.A. van der Giessen	
<i>Leenheer – Een commentaar</i>	1
Wim van Helden	
<i>Historie herleeft in Barendrecht</i>	4
Verenigingsnieuws – Verslagen en mededelingen	7

Nummer 77 – december 1998

Redactioneel	1
P. Groenenboom	
<i>"Met Gods hulp gedaan wat mijn hand te doen vond."</i>	
– Boerderij 'De Maashoeve' aan de Achterzeedijk	2
P. Groenenboom	
<i>Het geslacht Leenheer – Een antwoord</i>	8
Nogmaals "Het lied van den Noldijk"	9
D. Mooyaart	
<i>Speculaas</i>	10
<i>"Nieuwjaars Heil- en Zegenwensch voor het jaar 1899 – door den Nachtwaker"</i>	12
Verenigingsnieuws – Verslagen en mededelingen	12
Inhoudsopgave van de twintigste jaargang	17

HISTORISCHE VERENIGING BARENDRECHT

Verenigingsgebouw *D' Ouwe School*, Dorpsstraat 150a, 2992 BE Barendrecht, tel. 0180-618142

Openingstijden: tijdens tentoonstellingen 's woensdags en 's zaterdags van 14.00 tot 16.30 uur

Postbankrekening 25 30 926

Contributie f 27,50 per jaar

WERKGROEPEN

Archieven Oud Barendrecht

Contactpersoon mw M.H. de Bruijn-Veenman, Alblas 11
2991 RA Barendrecht, tel. 0180-614751

Barendrecht van vroeger op ansicht en foto

- ansicht

Contactpersoon L. de Klerk, Marjoleinlaan 31
2991 HL Barendrecht, tel. 0180-615577

- foto

Contactpersoon A.G. van de Garde, 't Fruit 22
2991 TR Barendrecht, tel. 0180-614423

Bibliotheek en Archief

Contactpersoon mw E. van Eijsden-van der Wel, Schokker 35
2991 DJ Barendrecht, tel. 0180-614660

Bodemonderzoek

Contactpersoon T.C. Blinde, Devel 10
2991 RB Barendrecht, tel. 0180-615096

Genealogie

Contactpersoon J.E.J. Blinde, Hoefslag 71
2992 VG Barendrecht, tel. 0180-615177

Monumentenzorg

Contactpersoon A.G.W. Wesdorp, De Zeeg 25
2991 EH Barendrecht, tel. 0180-613872

Tentoonstellingen

Contactpersoon mw J.W.M. Verboom-van Geenen, Schaatsbaan 19
2992 CN Barendrecht, tel. 0180-615728

Voorwerpen

Contactpersoon W.M. Groenenboom, Voordijk 267
2992 AL Barendrecht, tel. 0180-612617

BESTUUR

<i>Voorzitter</i>	M. Zoutendijk, Oranjestraat 2a 2991 CL Barendrecht, tel. 0180-614200
<i>Secretaris</i>	mw J.W.M. Verboom-van Geenen, Schaatsbaan 19 2992 CN Barendrecht, tel. 0180-615728
<i>Penningmeester</i>	J. Baan, IJsselstraat 5 2991 AN Barendrecht, tel. 0180-613445
<i>Leden</i>	P. van Bergeijk, Ziedewijdsedijk 59 2991 VP Barendrecht, tel. 0180-612252 mw M.H. de Bruijn-Veenman, Alblas 11 2991 RA Barendrecht, tel. 0180-614751 A.Z. van Helden, 3e Barendrechtseweg 471 2991 SH Barendrecht, tel. 0180-614232 D. Mooyaart, Irenestraat 70 2991 BG Barendrecht, tel. 0180-615383

Ledenadministratie

F. van Heest, Kempenaar 75
2991 PJ Barendrecht, tel. 0180-612371

ENERGIE VOOR

3

Drie energieke bedrijven staan voor u paraat. Uw aangewezen partners op velerlei gebied.

Energie

- 24 uur tankservice.
- Autowassen op alle manieren, personenauto's én trucks.
- Leveren van (motor)brandstoffen op de plaats waar en wanneer u dat wenst.

Auto

- Renault, uw altijd parate partner voor bedrijf en gezin.
- Nieuw óf top-occasion, als aantrekkelijk alternatief.

Expeditie

- Wereldwijd, vakkundig en vertrouwd, tegen zeer gezonde kwaliteits/prijsverhouding.
- Douanexpediteurs.

**BERKMAN
ENERGIE SERVICE**

RENAULT

**BERKMAN
VISSER**

**BERKMAN
FORWARDING**

Tuindersweg 34 - Barendrecht - 0180-612366*/613700*

Verwarming
IJzerwaren
Gereedschappen
Administratie tel. 01806 - 1 28 66
annink & zn.

Postadres:
Postbus 67 - 2990 AB Barendrecht

Telefax: 01806 - 20704

TE KOOP

Als makelaar en taxateur weet Frits Markus 'Markant' wat er in de onroerend goed wereld te koop is. Natuurlijk niet het Vrijheidsbeeld. Maar de makelaarsdienst is bij 'Markant' wel in huis om alle andere projecten aan te kunnen. Wilt u een huis verkopen of zoekt u een ander huis, wenst u een zorgvuldige taxatie of een objectief hypotheekadvies kom dan gerust eens langs.

Graag bespreken wij met u de mogelijkheden en voordelen die 'Markant' u kan bieden. U vindt 'Markant' aan de Middenbaan 94. 'Markant' is geopend van maandag tot en met zaterdag!

FRITS MARKUS MAKELAAR & TAXATEUR O.G.

Middenbaan 94 - 2991 CT Barendrecht. Tel. 0180-620099 Fax: 0180-611585

ACHTEROM 1 - BARENDRECHT, TEL. 0180 - 613193
OUDELAND 128 - ZWIJNDRECHT, TEL. 078 - 6101310